

naš tednik

LETO XXX — Številka 9 2. marca 1978 Cena 4.— šil. (4 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Volitve: NSKS za samostojni nastop

Soglasno je sprejel osrednji odbor NSKS v petek, 24. februarja, stališče Narodnega sveta koroških Slovencev k občinskim volitvam 1979. NSKS bo podpiral pri občinskih volitvah samostojno kandidaturu koroških Slovencev povsod tam, kjer je potrebna zaradi krajevnih razmer oziroma kjer jo smatrajo merodajni faktorji v občini za potrebno. V določenih primerih se bo zavzemal NSKS tudi za kandidaturu nemškegovorečih kandidatov na smostojnih listah.

Osrednji odbor smatra nadalje za potrebno, da pride do soglasja med Narodnim svetom

ter Zvezo slovenskih organizacij ter bo predlagal, naj se skupna linija dokaže ob skupno izvedenih krajevnih sestankih.

Očitno je padla tudi važna predodločitev v vprašanju deželnozborskih volitev 1980. Osrednji odbor NSKS, katerega kot znano pripadajo delegati iz vseh dvojezičnih občin, je namreč soglasno ugotovil, da se je koncepcija, ki so jo zastopali koroški Slovenci že pri deželnozborskih volitvah 1975, izkazala za pravilno, namreč da se nudi vsem Korošcem prava alternativa ne le v narodnostnem vprašanju, temveč predvsem v gospodarskih in social-

nih vprašanjih. Osrednji odbor je dal nalog predsedstvu NSKS, naj izdela tozadevne predloge.

V okviru široke diskusije je trenutno programski osnutek NSKS. Ker bo programska diskusija predvidoma zaključena do septembra, je sklenil osrednji odbor, da skliče za 24. september 1978 izredni občni zbor, ki se bo ukvarjal z novim programom ter s tozadevnimi ukrepi.

Soglasno je vzel osrednji odbor končno na znanje vabilo Slovenske skupnosti Trst in Gorica ter se bo mudila delegacija NSKS od 31. marca do 2. aprila na obisku v Italiji.

Namesto uvodnika:

Koroška poje

Povod za naše današnje slavlje je sedemdeset let organizirane kulturne dejavnosti slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Ta jubilej praznujemo z godbo in petjem. Ker ta dva načina izpovedi razpoloženja sta našemu ljudstvu najljubša in najpogostnejša, z njima izraža veselje in žalost, ljubezen in bol, pobožnost in prešernost. Tako hoče naš današnji nastop tolmačiti naše veselje nad uspehi sedemdesetletnega dela naših kulturnih društev ter zvez, v katerih so združena. Veselimo se, ker je ta kulturna samopomoč bistveno prispevala in še danes bistveno prispeva k temu, da se zvestoba in ljubezen do svojega naroda in njegove kulture posreduje naprej od rodu do rodu ter tako naša že ponovno na pogin obsojena in od štetja do štetja uradno bolj decimirana narodna skupnost še vedno živi in diha ter hoče navzlic vsem nasprotnim prerokovanjem tudi v bodočnosti naprej živeti in bo tudi dejansko živel.

Koroška poje — 20 pevskih zborov bo nam zapelo v teh popoldanskih urah svoje pesmi, ne v smislu nostalgicno folklornega nastopa dekadentnih večerajšnjikov, marveč kot prikaz in izraz življenja, mišljenja in čutenja danes živeče ter sodobno misleče in čuteče generacije koroških Slovencev.

„Koroška poje“ hoče biti dokumentacija bujne narodno-kulturne dejavnosti ne le kake osrednje kulturne organizacije, temveč našega ljudstva na vasi, naših krajevnih kulturnih društev in skupin. V njih in po njih se kuje kulturna sedanost in bodočnost naše narodne skupnosti s tem, da ljubeznivo gojijo in ohranjajo bogate zaloge narodnega kulturnega izročila. Zato velja posebno prisrčen pozdrav predstavnikom in članom vseh naših kulturnih društev ter zahvala za njihovo vnemo, požrtvovalnost in zvestobo. Njihovi pevci in godci naj so danes glavni akterji, ko praznujemo 70-letni jubilej organiziranega kulturnega dela koroških Slovencev — ker najprej so bila krajevna društva, potem se je šele mogla ustanoviti leta 1908 njihova osrednja zveza — Slovenska krščansko-socialna zveza za Koroško.

Ivan Cankar je z belo krizantemo v gumbnici berača označil svoj narod, naš narod, ki ga številnejši in mogočnejši narodi radi štejejo med berače, ki pa še v ponižanju in bedi s ponosom in nasmehom v svetlih očeh drži glavo pokonci ter s pesmijo na ustnah koraka mimo tistih, ki ga prezirajo.

Isti Ivan Cankar je v Podobah iz sanj sanjal o Veliki maši: „S tenkim, tresočim glasom je pel stari župnik pred oltarjem, odpevale so mu na koroških orgle same, ker pevcev ni bilo. Zalostna in grenkoba polna je bila ta pesem, kakor iz grobov porojena. Tedaj — roka božja je odprla nastejaj vsa okna, da so na glas zaklenketala. Sonce je v silnem loku planilo v cerkev in razlilo se je po nji mogočno jezero svetlobe, peneče se in vriskajoče visoko nazaj

Tisoč poslušalcev, petsto pevcev

OSREDNJI KONCERT KKZ DOKAZUJE: NAŠ NAROD ŠE ŽIVI IN BO TUDI V BODOČNOSTI ŽIVEL!

- Več kot tisoč rojakov se je iz vseh predelov južne Koroške (posebno razveseljiv je bil številni obisk iz obrobni krajev, kot na primer: z Zilje ter iz Kanalske doline) udeležilo zadnjo nedeljo v Celovcu mogočnega koncerta „Koroška poje“, ki ga je priredila Krščanska kulturna zveza ob 70-letnici ustanovitve Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško.
- Dvorana Doma glasbe je bila pretesna, da bi lahko sprejela vse, ki so želeli slišati domačo slovensko pesem. Veliko zanimanje za ta osrednji koncert Krščanske kulturne zveze najbolj dokazuje dejstvo, da je moralo nad 200 ljudi oditi domov, ker so bile že vse vstopnice razprodane!

Predsednik KKZ Lovro Kaselj (program je povezoval podpredsednik KKZ, prof. Zerzer), čigar slavnostni govor objavljamo namesto uvodnika, je v svojih uvodnih besedah pozdravil deželnega glavarja L. Wagnerja, škofa dr. Köstnerja, generalnega konzula SFRJ v Celovcu, M. Šameca, celovškega župana L. Guggenbergerja, višjega vladnega svetnika dr. Apovnika ter zastopnike Zveze kulturnih organizacij Slovenije ter številne predstavnike s Primorske, iz Beneške Slovenije in Kanalske doline. Posebno prisrčen pozdrav je veljal raznim zaslužnim kulturnim delavcem, med drugimi dvornemu svetniku dr. J. Tischlerju, Milki Hartmanovi, prof. J. Hutterju, župniku Holmarju, Niku Krieglu iz Zahomca, selskemu župniku Vautiju, Janku Tolmajerju iz Radiš in dvornemu svetniku Pavletu Zablatniku. Nadalje je predsednik KKZ pozdravil prelata A. Zechnerja, predsednika NSKS dr. M. Grilca, predsednika ZSO dr. F. Zwitterja, ravnatelja Slovenske

gimnazije dr. R. Vospernika, zborovodji prof. Radovana Gobca in Foltija Hartmana ter predstavnike številnih prosvetnih društev na Koroškem.

S to manifestacijo je KKZ praznovala 70-letno kulturno ustvarjalnost naših slovenskih prosvetnih društev. Da to pevsko praznovanje (ki je bilo prirejeno v okviru vsakoletnega osrednjega koncerta KKZ in ki se je že sklenilo aprila 1977 — po proslavi lanskega osrednjega koncerta „Mrtvaški ženin“) ni samo v polni meri uspelo, temveč bilo predvsem tudi potrebno, dokazuje najbolj neverjetno veliko navdušenje navzočih poslušalcev, nad nastopi 21 skupin oziroma več kot 500 pevcev in pevk. S tem v zvezi pa želimo poudariti, da to ni bil toliko praznik Krščanske kulturne zveze, temveč v prvi vrsti jubilej naših številnih krajevnih prosvetnih društev! Brez naših požrtvovalnih kulturnih delavcev na podeželju Krščanska kulturna zveza ne bi mogla prirediti tega mogočnega pevskega srečanja. Vse-

kakor smo bili priča dejstvu, da delo teh prosvetašev še danes bistveno prispeva k temu, da se zvestoba in ljubezen do našega naroda in njegove kulture posreduje naprej od rodu do rodu ter tako naša že ponovno na pogin obsojena narodna skupnost še živi.

V okviru stalnih prizadevanj NSKS za znosno rešitev manjšinskega vprašanja je obiskala delegacija naše organizacije v torek zveznega predsednika dr. Rudolfa Kirschlagerja. V pogovoru, katerega se je udeležil tudi vodja tiskovnega in informacijskega oddelka ministerialni svetnik dr. Kurt Skalnik, se je izrekel predsednik NSKS dr. Matevž Grilc za razgovore z zvezno vlado. Delegacija Narodnega sveta koroških Slovencev, katere člana sta bila nadalje še osrednji tajnik Filip Warasch ter član predsedstva Karel Smolle, je informirala zveznega predsednika v zelo intenzivnem pogovoru, ki je trajal poldrugo uro, o skrbah slovenske narodne skupnosti ter o trenutnem položaju, kakor je bil ustvarjen po uveljavljenih zakonih ter v praksi. Opozorili so pri tem tudi na to, da zelo otežkočajo sedanji položaj predvsem kazenski postopki proti slovenskim državljanom zaradi nikakršnih kriminalnih, temveč političnih motiviranih dejanj. Zvezni prezident je poudaril svoj interes na postavitvi vzdušja, ki bi ga nosilo medsebojno zaupanje ter je sledil predstavam zastopstva manjšine s razumevanjem.

Na predvečer so predstavniki NSKS obiskali tudi jugoslovansko veleposlaništvo na Dunaju, kjer so se z zbranimi diplomati z veleposlanikom Novakom Pribečevićem na čelu razgovarjali o aktualnem položaju koroških Slovencev.

Novinarski razgovor

Predstavniki obeh osrednjih organizacij (Narodni svet koroških Slovencev sta zastopala predsednik dr. Matevž Grilc ter mag. Franc Wedenig) so imeli konec preteklega tedna na Bledu informativni razgovor s skupino avstrijskih časnikarjev ter na Dunaju akreditiranih tujih dopisnikov.

Pogovarjali so se o trenutni fazi našega boja za uresničitev člena 7 avstrijske državne pogodbe ter s tem v zvezi ponovno poudarili, da je zakon o narodnostnih skupnostih (tako imenovana „sedmojuljska zakonodaja“) za nas koroške Slovence nesprejemljiv, ker je rezultat kapitulacije avstrijske vlade pred koroškimi nemškonomacionalnimi silami. Krivdo je treba iskati predvsem pri vladi sami, ker je s svojim ravnanjem glede zakona o narodnostnih skupnostih preprečila nadaljnji dialog med manjšinami ter vlado. Naši zastopniki pa so tudi poudarili, da so slej ko prej pripravljeni na enakopraven dialog z avstrijsko vlado.

V okviru pogovora z novinarji je prišlo tudi do koristne izmenjave mnenj o vlogi tistih nemških sodržavljancev, ki podpirajo naše prizadevanje za polno realizacijo narodnostne enakopravnosti na Koroškem. Za zaključek so na srečanju obravnavali tudi helsinške dokumente ter beograjsko konferenco oziroma njihov pomen za manjšine nasploh, posebej pa na Koroškem, ki se zaradi močnega nemškega nacionalizma ter šovinizma noče prilagoditi tozadevnim sklepom helsinške konference.

do nebes. „Te Deum laudamus!“ Župnikov glas je bil čist in jasn, čisto in jasno so mu odpevale orgle. Pred orglami je sedel stari organist in bil je mladenič; lica so mu bila gladka, oči so se mu svetile.

Tam doli so se mahoma vzdignili vsi, kolikor jih je bilo, teh preizkušenih, v trpljenju očiščenih, in zapeli so naglas veselo pesem o vstajenju in odrešenju. Na nobenih ramah bremena več, na nobenem licu bolesti, grenkobe v nobenem srcu...

Tak je naš narod: preizkušen, prekaljen v trpljenju, a belo krizantemo v gumbnici in pesem na ustnah. Tak naj ostane. Tak bo ostal, dokler bo veroval vase in v božjo roko, da mu odpre na stečaj okno v svetlo jutro vstajanja.

LKH

ZAČUDENJE V TOKIU

● V japonskem glavnem mestu so s presenečenjem sprejeli novico, da je sovjetsko vladno glasilo „Izvestija“ objavilo sovjetski predlog sporazuma o dobrem sosedstvu med SZ in Japonsko. V krogih zunanega ministrstva so objavo predloga ocenili kot nenavadno in enostransko diplomatsko potezo Moskve. Malo prej je namreč japonski premier Takeo Fukuda zavrnil sovjetski predlog sporazuma o dobrem sosedstvu, ki ga mu je v pismu poslal predsednik Leonid Brežnjev.

GORENJE BO GRADILO V ZR NEMČIJI

● Tovarna Gorenje iz Velenja bo v ZR Nemčiji začela graditi novo tovarno za proizvodnjo kompletnih kuhinj. Predvidevajo, da bo tovarna zgrajena na površini 12.000 kvadratnih metrov in da bo v njej zaposlenih 300 delavcev. Sredstva za novo tovarno, s katero bo Gorenje še bolj odprlo vrata svojim izdelkom v ZR Nemčiji in na tržišča sosednjih evropskih dežel, bo izločilo podjetje iz svojih skladov. Gorenje ima zagotovljene tudi ugodne kredite.

VIETNAM UMAKNIL ČETE IZ KAMPUČIJE?

● Vietnam je umaknil iz Kampučije vojaške sile, ki jih je poslal v to državo proti koncu lanskega leta. Tako piše „Washington post“, sklicujoč se na ameriške uradne vire. Te vesti pa so v očitnem nasprotju s poročili radia Phnom Penh, po katerih je bilo v obmejnih spopadih v zadnjih treh dneh ubitih kar 27 vietnamskih vojakov. Kampučijski radio je dodal, da je do bojev prišlo v treh različnih krajih vzdolž vietnamsko-kampučijske meje.

RAZPRAVA O NEMŠKIH ANARHISTIH

● Kot je bilo pričakovati, se je uradna preiskava o tragičnih okoliščinah, v katerih so 17. oktobra lani umrli nemški anarhisti Andreas Baader, Gudrun Ensslin in Jan Carl Raspe, zaključila z ugotovitvijo, da si je trojica sama vzela življenje. Če je bila ugotovitev, da so Baader, Ensslinova in Raspe izvedli samomor, soglasna, pa je bila razprava o političnih odgovornostih za tragične dogodke, do katerih je prišlo v zaporu v Stammheimu, zelo živahna.

POLITIČEN UMOR V ČILU

● Umor bivšega čilskega veleposlanika v ZDA Orlanda Letelierja so organizirali v krogih čilske tajne policije na direkten ukaz fašističnega režima Augusta Pinocheta. Do teh zaključkov je po sedemnajstmesečni preiskavi prišla ameriška zvezna policija — FBI, odtod pa tudi uradna zahteva ameriškega sodstva, naslovljena na čilsko vlado, po zaslišanju dveh obtožencev zaradi umora, ki danes živijo v Santiagu.

Ob robu povedano:

KLAGENFURT/CELOVEC

Novembra lanskega leta je prejel Slovenski informacijski center pismo urada zveznega kanclerja, na katerem je bil naveden poleg „uradnega“ naziva glavnega mesta Koroške „Klagenfurt“ tudi „neuradni“ naziv „Celovec“. Radostno nam je poskočilo srce ob tem dokumentu dobre volje; objavili smo 1. decembra v NT majhno sliko tega pisma, da bi tudi našim cenjenim bralcem posredovali to, kar zmorejeto tudi dunajski pisalni stroji, četudi stojijo v uradu zveznega kanclerja. Posebno veseli smo bili, da je nekaj dni po obletnici slavnega „preštevanja posebne vrste“ Dunaj to zadevo le pozabil, čeprav mu je šla grozno v hlače. Optimisti so celo mislili, da bo že okoli Božiča napočila pomlad!

V decembrski številki „Klica domovine“, ki prihaja iz grla Koroške domovinske službe v vsa koroška gospodinjstva, pa je strašno zacvililo ob tem našem veselju nad zveznim kanclerjem: „URAD ZVEZNEGA KANCLERJA RABI SLOVENSKI NAZIV ZA KLAGENFURT“. Klic domovine je s tem dokazal, da pride beseda Celovec prav iz slovenskega izraza „cviliti“ in da je nastal tedaj, ko so lovili ob Vrbskem jezeru celovskega zmaja, ki je bežal s strašnim cviljenjem pred brdavi tistega časa. Zmaja so sicer ulovili, ga pobili in vlili v kamen ter ga postavili na Novi trg, besedi Celovec (Cvilovec) pa niso mogli do živega, ohranila se je do današnjega dne in preživela tako novo oznako Klagenfurt kot tudi Volksgruppengesetz. Ne bo jo treba vlti

Pliberk: diskriminacija pri zaposlitvi

REZULTAT SODELOVANJA MED ÖVP IN SPÖ: GOSPODARSKA SITUACIJA SE ČEDALJE SLABŠA

V zvezi z debato v četrtek, 23. februarja 1978, o letošnjem proračunu, ki predvideva v rednem delu 27.496.600 šilingov (domala 1 milijon manj kot lani) izdatkov oziroma dohodkov, v izrednem delu pa 5.594.000 šilingov (kar pomeni tudi skrčenje sredstev) je občinski odbornik Jože Partl od Enotne liste zavzel v slovenščini zelo jasno stališče. Dejal je, da koalicija večinskih strank očitno ne funkcioni-
ra. Pri tem je opozoril na slabo bilanco izvršenih del v zadnjih petih letih. Ugotovil je, da je kljub lepim

obljubam še precej neasfaltiranih cest, da cestna razsvetljava nikakor ni povsod inštalirana.

Partl je prav tako kritiziral nepotrebno investicijo za stari občinski Unimog, ki se bo zdaj itak zamenjal z novim in se tudi dotaknil mizerije na vsakoletnem pliberškem sejmu, kjer ni sodobnih sanitarnih naprav. Da bi bil že čas nekaj ukreniti glede Breškega jezera (katero so imeli zastopniki večinskih strank tako pogosto v ustih), je Partl poklical vsem v spomin in še dodal, da se občina za pospeševanje gospodarskega oziroma za nova delovna mesta le premalo briga. Nakazal je tudi še slabo stanje glede požarne brambe — posebno v Šmihelu. Partl je zaključil svoj prispevek z ugotovitvijo, da je v tem proračunu pač premalo denarja, predvsem za zadeve, za katere so odgovorni referenti Enotne liste in morajo tako gospodariti le z malo sredstev.

● Koalicijska partnerja (ÖVP in SPÖ) si pač bolj masne kose med sabo delita. Vrh tega je bil osnutek proračuna dostavljen Enotni listi le 3 dni pred sejo finančnega odbora. Da EL takega postopanja ne more odobravati, je jasno. Zastopniki EL so redni proračun odklonili.

Odklonilno stališče je podal tudi govornik socialistične frakcije, mestni svetnik Valentin Vavti; za posebno katastrofalno je označil slabe izgleda na izgradnjo občinskih cest.

Kljub temu so socialisti proračun v celoti odobrili. Da je zastopnik ÖVP (Oschmautz) izdelani proračun hvalil, ker je pač izravnal, je razumljivo. Glede razdelitve sredstev v kulturne namene oziroma za gojitev glasbe je menil Fric Kumer (EL), da bi morala občina prav na tem področju več podvzeti v prid zbliževanja narodnih skupin v občini. To potrebo je potrdil tudi vodja frakcije EL, Mirko Kert, ki je še pripomnil, da občina bolj podpira taka društva, katerih delovanje škoduje ugledu občine in medsebojnemu razumevanju.

● Mestni svetnik Ignac Domej (EL) je nakazal slabo stanje stanovanjskih hiš, ki so v občinski lasti. Če strehe ne bodo kmalu popravljene, bo pač dež storil svoje, stanovalci se bodo imeli zahvaliti koaliciji.

Čudne predstave je imel glede šole v Šmarjeti zastopnik svobodnjaške Volilne skupnosti Pototschnig, ki je predlagal razpust šole, ker preveč bremeni občinsko blagajno. Tam so izdatki občine za vzdrževanje šol zelo visoki, a treba je tudi videti dejstvo — kakor se je izrazil Fric Kert (EL) —, da pomeni šola pospeševanje določene kraja v smislu bogatitve.

● Do zanimivega dialoga je prišlo med županom Moryjem (ÖVP) in mestnim svetnikom Stankom Vavtjem (EL) prav v zadevi gasilskega doma v Šmihelu. Vavti je namreč spomnil na svoječasno obljubo, da bo občina po-

stavila nov gasilski dom. Da tega doslej še ni naredila, kar pomeni nevzdržno situacijo za gasilca, je bil tudi povod dosedanjemu komandantu požarne brambe v Šmihelu, da je odstopil. Da bi Šmihel potreboval posebno dobro požarno brambo, je jasno tudi iz tega, da je treba tudi ščititi večji objekt tovarne Tesnilka in s tem življenje mnogih delojemalcev. ● Dokaz več za ozko nacionalno politiko večinskih strank v občini: za Slovenca ni delovnega mesta v občinski upravi. EL je v občinski svet namestil dve pi-sarniški moči, čeprav kvalifikaciji obeh oseb nista v skladu s sklepom mestnega sveta, oba namreč nista absolventa trgovske šole, eden od njih se je javil celo izven predpisanega roka.

● Interesenta, ki ga je podprla EL, ker je imel pogoje v smislu sklepa mestnega sveta in ker bi kot dvojezično izobražen uslužbenec najbolje ustrežal potrebam, so druge stranke odklonile, šele v razpisu postavljenega pogoja — odslužen vojaški rok — namreč ni izpolnil. ● Enotna lista je v zvezi s takim zadržanjem najavila, da bo razmišljala o ničnosti pritožb pri nadzorni oblasti.

Poleg drugih personalnih zadev je občinski svet sklepal še o zvišanju tarife za pogreb, o nabavi novega Unimoga za občino in sklenil provizorični proračun.

Od 1. številke Našega tednika letos naprej (štev. 1/1978) smo v našem listu pričeli s ponatisom knjige „Aus dem Wilajet Kärnten“ iz časa pred prvo svetovno vojno. Izdalo jo je „Slovensko katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem v Celovcu“.

Danes, ko imamo v rokah knjigo zgodovinarja dr. Haasa in dr. Stuhlpfarrerja, (Öster-

reich und seine Slowenen — Avstrija in njeni Slovenci), ki obravnava zgodovino koroških Slovencev v 19. in 20. stoletju in tudi očrta trenutno politično, socialno in gospodarsko stanje na Koroškem, je prav, da pustimo k besedi človeka, ki je iz vidika tedanjega časa opisal razmere na Koroškem. Kot boste sami spoznali, se medtem niso izboljšale.

(Uredništvo)

Erlernen manche trotz des schlechten Systems deutsch, so nimmt man das in Gottes Namen mit in den Kauf. Man hat es dann mit einem verkümmerten Volk zu tun, mit dem man eben alles tun kann und das sich nicht wehren kann. Stellt man nun neben diese Tatsachen das Landesbudget, wonach im Jahre 1913 fast die Hälfte aller Landesgelder, nämlich 3.463.858 Kronen für die Schule und die Lehrer verwendet wird, betrachtet man die Lasten, welche das Volk für die Schule tragen muß, so erfaßt man erst recht die Abnormalität, die in den oben geschilderten Verhältnissen liegt.

Die Krone aber setzte der k. k. Landesschulrat seiner Wirksamkeit auf, als er erst 1912 das Ansuchen der Gemeinde St. Johann im Rosental, es möge in St. Johann die slowenische Unterrichtssprache eingeführt werden mit der kurzen Frase erledigt, er finde keinen Anlaß, die Verhältnisse der Schule zu ändern! Nach all den Entscheidungen des k. k. Reichsgerichtes und des Verwaltungsgerichtshofes

9 Aus dem Wilajet Kärnten

findet es der Landesschulrat für gut, in einem ganz analogen Fall eben das zu verfügen, was von den höchsten Instanzen wiederholt als ungesetzlich verworfen wurde. Würdig an dieses unqualifizierbare Vorgehen reiht sich die passive Resistenz, die offenbar der Landesschulrat den 3 Entscheidungen des Verwaltungsgerichtshofes gegenüber an den Tag legt. Es sind die Entscheidungen schon am 16. Febr. und 11. Nov. 1911 gefallen, aber es ist noch alles beim alten. Gibt es denn keine Zeitung, keinen Abgeordneten, mit einem Worte keinen wahren Patriot, der ein solches Vorgehen ins richtige Licht setzen würde! Viel wurde im Parlament von Croatien gesprochen! Wann werden denn endlich einmal dieselben Abgeordneten für Kärnten ihre Stimme erheben? Dort ruft das Gerechtigkeitsgefühl, hier aber ruft die Pflicht, ernste absolute Pflicht! Dessen sind sich die Kärntner Slowenen genau bewußt! Ist denn das die richtige Art und Weise, um einem sonst treuen Volke Achtung und Vertrauen gegen den Staat, die Obrigkeit einzuflößen? Soll denn das vielleicht die Art und Weise sein, wie man ein Volk an der Reichsgrenze zum Patriotismus erzieht! Die Behörden scheinen es direkt darauf abgesehen zu haben, um den Kärntner Slowenen Österreich möglichst verhaßt zu machen

Dieser Vergewaltigung darf und muß das slowenische Volk entgegentreten. Das slowenische Volk hat durch seine berufenen Vertreter seit dem Jahre 1848 nie ermangelt, klare nationale Forderungen betreffs der Schule zu stellen.

Die Schule möge so eingerichtet werden, daß die Kinder slowenisch beten, lesen und schreiben lernen. Daneben

betonte das slowenische Volk überall, daß auch die deutsche Sprache in der Schule gelehrt werde. Es protestierte aber dagegen, daß die Muttersprache völlig ausgeschaltet werde und daß es den Slowenen in Kärnten von amtswegen unmöglich gemacht wird, in der Muttersprache sich auszubilden. Einige Schlagworte müssen hiebei als unwürdige Kniffe zurückgewiesen werden:

1. Die Slowenen kennen die Muttersprache vom Haus aus, nun sollen sie noch die deutsche Sprache in der Schule lernen. Darnach müßten in deutschen Gegenden nach demselben Prinzip ausschließlich slowenische Schulen existieren, damit auch die Deutschen der Wohltat der Zweisprachigkeit teilhaftig würden, oder aber ist die Volksschule als sprachliches Ausbildungsmittel für alle Völker der Erde überflüssig, da sie ja alle vom Haus aus die Muttersprache ebenso beherrschen wie die Kärntner Slowenen.

2. An den sogenannten utraquistischen Schulen können ohnedies freiwillig sich meldende Schüler 3-mal wöchentlich slowenischen Unterricht erhalten, u. zw. nach dem anderen Schulunterricht. Dazu sei bemerkt: Es möge dann auch der Schulbesuch an und für sich, oder wenigstens einzelne Fächer z. B. Rechnen, Turnen frei gegeben werden, wenn die Muttersprache freigegeben wird. Warum übt denn der Staat das Schulmonopol überhaupt aus, warum hat er die allgemeine Schulpflicht eingeführt u. warum läßt er ganz unerwarteterweise gerade in der Muttersprache dem Volk die Freiheit? Auf der einen Seite ist Inkonzsequenz und auf unserer Seite merkt man die Absicht.

(Dalje prihodnjič)

Tudi Hrvati ne gredo v sosvet

Kadar je bilo treba poriniti komu v rokav črnega Petra zaradi odklonitve sosvetov, ki jih predvideva „najboljši zakon na svetu“ — zakon o narodnih skupinah, večinske stranke nikoli niso bile v zadregi: koroški Slovenci oziroma njih vodstvo so bili krivi, da še ni izbruhnil na Koroškem tisti mir, ki so si ga tako želeli. Vobče priljubljeni igri „Črni Peter“ pa je od ponedeljka konstelacija malo drugačna in se bo treba navaditi na nova bolj komplicirana pravila: odslej imajo udeleženci te igre med svojimi kartami najmanj dva črna Petra. Tudi gradiščanski Hrvati so odklonili sodelovanje v sosvetu.

Na tiskovni konferenci v tiskovnem centru Concordia v ponedeljek so predstavili zastopniki treh organizacij gradiščanskih Hrvatov svoje odklonilne argumente. Zastopani so bili Hrvatski akademski klub, gradiščansko hrvatsko kulturno društvo na Dunaju ter Komite za pravice gradiščanskih Hrvatov. Sprva so zastopniki gradiščanskih Hrvatov na kratko orisali zgodovinski aspekt tega vprašanja: do leta 1921 je bila Gradiščanska pod Ogrsko in skoro nihče ni znal nemško. Gospodarsko je ta predele izredno slabo situiran, hrvaški državljani gospodarsko niso poseben potentni. Prejšnji deželni glavar Karall pa je bil zaveden Hrvat in je bil predsednik Hrvatskega kulturnega društva. Hrvatsko kulturno društvo velja kot tista organizacija, ki ima neosporavno legitimacijo zastopati težnje zavednih gradiščanskih Hrvatov. Pod Karalom je torej prišlo do personalne unije, zaradi katere Hrvatsko kulturno društvo še danes trpi, ker ga smatrajo kot privesek ÖVP, kar pa v resnici ni.

V javnosti pa se — bolj glasno kot kulturno društvo — pojavlja tudi konferenca gradiščanskih županov in podžupanov, vseskozi socialistov. Njihov poglavar je bivši socialistični parlamentarec Fritz Robak. On in njegova skupina pa zagovarjata na vse pretege asimilacijo, češ da Hrvati nimajo nobenih želja po dodatnih pravicah in da so veseli, da znajo nemško. Tudi pri štetju posebne vrste so Robakovci v letakih zahtevali, naj se Hrvati izpovedo za Nemce.

Za zveznega kanclerja Kreiskega to ni bil problem: kajti zanj je bil tudi bivši SS-ovec Friedrich Peter dovolj salonski (salonfähig) kot

parlamentarec, tembolj so mu salonski asimilantovski sosvetniki. Da takšen sosvet ne bi imel nobenega smisla, je Kreiskemu vseeno, kajti izgovarjal bi se vedno na „eksperte“, v tem primeru sosvetnike. Na Koroškem že skušajo nekateri ljudje, ki so očetje tristranskega

sporazuma, spraviti klin med slovenska društva in osrednje organizacije, češ da bi tekli milijoni, ki so že privoljeni, če bi NSKS in ZSO šli v sosvete. Tudi nekatera hrvaška društva so — po 20 suhih letih — pred kratkim dobila podporo. A Hrvati so to takoj prepoznali in označili ta denar kot neke vrste podkupnino.

Jurica Czenar, predsednik Hrvatskega akademskega kluba, trenutno brezdomno najbolj aktivne skupine med gradiščanskimi Hrvati, ki je bil tudi skupno z NSKS in ZSO v Beogradu pri predaji peticije varnostni konferenci, je poudaril, da želi še bolj intenzivnih kontaktov s koroškimi Slovenci. Da problemi gradiščanskih Hrvatov (Dalje na 8. strani)

Hrvati na tiskovni konferenci: od leve Demeter Karall, Jurica Czenar, mag. Werner Varga, Hubert Resetarits, Franjo Bauer.

Pismo bralca:

KEL — NEKAJ MISLI V NAPREJ

Slovensko malodušje se bo ob kandidaturi KEL pri naslednjih deželnozborskih volitvah zopet sprevrglo v bujno aktivnost — v tej ali oni smeri. Kot podpora ali zatiranje. Edinole komunisti so preventivni: Kladiivo že sedaj zatrjuje, da narod ni stranka. Čeprav njim najmanj verjamem, ko to rečejo (katera socialistična partija je vzpostavila socialistični narod?), jim vendar pritrujem. Narod ne sme biti stranka. In kljub vsemu to ni bistveno vprašanje, če razpravljamo o KEL.

Vprašanje je dokaj enostavno: Ali je nam v prid, da imamo lastnega zastopnika, pričevalca naših želj v deželnem zboru?

V tem ni nespornosti. Celotno pri tej ne, ki se jim zdi politični nastop KEL povsem neupravičen. Edina kritika, ki bi jo lahko najavili v tej zvezi je, da takšna politika ni dolgoročna, da politični koncept ni usmerjen v daljino prihodnost. In to je dejansko res. KEL je kratkoročna zamisel. A vendar ali prav zato naj bi bila vidno uspešna. Ker se lahko laže lotevamo dolgoročnih ciljev, če smo dosegli par kratkoročnih. Če pa še tega ne zmoremo, nam postaja narodna borba resnično obupljiva. Obupljiva toliko bolj, v kolikor nekateri duhovni

mogotci mislijo, da je lasten nastop vozovnica v pekel.

In da je KEL hudič.

KEL, to mora biti vsakomur jasno, ni stranka kot vsaka druga, temveč izvira iz posebnih okoliščin, vzrokov, teženj. Nihče ni nikdar trdil, da je KEL surrogat drugih strank v tem smislu, da bi zajela ljudi drugačnih socialnih potreb in predstav političnega reševanja praveh. Čeprav komunisti najbolj kritizirajo, da KEL nima natanko izdelanega političnega programa kot na primer KPA, to ni bistveno vprašanje. Ne v zvezi s KEL.

Da je imela svoj bolj ali manj izdelan politični program je bila bolj nujnost časa in ne toliko legitimacija za njen javni nastop. Nujnost zato, ker je na zunaj morala nastopiti kot stranka — le-te se izvoli v deželni zbor — čeprav pa po drugi strani njena usmeritev ni bila najmanj strankarska. In spet smo pri baje kočljivi točki, zakaj je potem KEL — če ni stranka v pravem smislu — sploh nastopila. Da ponovim: zato, da imamo svojega zastopnika v deželnem zboru. Za nič več in nič manj KEL ni nastopila.

Neprenehna kritika gre sedaj v to smer: v čem, kako in zakaj sploh bi nam dr. Apovnik koristil, če bi ga bili dejansko izvolili v deželni zbor in bi mu ne primanjko-

valo tistih par glasov do zmage? Komunisti pravijo, da nam ne bi koristil. Imajo izreden talent, da zmanjšujejo pomen političnih možnosti, če zanje niso pomembne. Jaz trdim: veliko bi nam lahko koristil. Ker je enostavno prisoten, kadar govorijo o nas, ker lahko k vsaki stvari vsakemu vse pove in ker nas končno reprezentira. To je viden politični dokaz, da smo.

In nekdanji bil gotovo bil uspešen.

Medtem so se komunisti že zdavnaj opredelili: KEL nasprotuje akcijski enotnosti, pravijo. Pravi Kladiivo. Da baje zožuje demokratično fronto komunistov, socialistov, katoličanov in drugih.

Hipotetično bi se seveda lahko vprašali, kaj nam je bolj v prid: Da smo v deželnem zboru zastopani ali da imamo periodične demonstracije skupno z nemškimi demokrati, katerih število pa na žalost (niti najmanj v smislu političnega defetizma, temveč realnega priznavanja) ne narašča. Za komuniste je samo druga pot pravilna, ker jim je tam moč uveljaviti. Mi smo seveda prepričani, da sta obe poti pravilni. Ker ni vprašanje to ali ono, temveč to in ono. Lastna iniciativa in akcijska enotnost z drugimi demokrati sta dve komponenti enega in istega boja. In poleg tega akcijska enotnost v naših

vrstah, če gre za to, da spravimo svojega zastopnika v deželni zbor.

Toliko doslednost zahteva politična morala. Če jo še ni popihala. Da se pa za komuniste nesprejemljivost KEL odraža že zgolj v njenem programu in ustroju, kot to rečejo, je spričo stališča Kladiiva razžaljiv izgovor. Tam je namreč jasno povedano, da celo tedaj, če bi bila KEL nadstrankarska in bi si dejansko nadela ta naziv — kot sta predlagala dr. Grilc in tovariš Wieser —, ne bi bila sprejemljiva. Ostala bi KEL. Z majhno imensko kozmetiko. Če je to seveda logičen političen izsledek, je drugo vprašanje. Ker negira, da bi imela politika dr. Grilca tudi moralno. Kdor pa pozna politiko gospoda Grilca, ve, da je moralna.

Edina resnično upravičena kritika v zvezi s ponovnim nastopom KEL je v tem, da po prvih zgubljenih volitvah o njej ni bilo več ne duha ne sluha. Odšla je na zimsko spanje. In kandidati z njo.

To je smrtno.

Varujmo se torej ponovne polomije, ker smo jo že v naprej sami zagrešili. Po nepotrebnem.

Če se še hitro ne zgodi kakšen čudež.

Da namreč postanemo blazno aktivni. Za in ne proti KEL!

Pm

NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON

Milan Nikolić — Beograd:

8

Od popisa do taborišča

OSMI ODDELEK

Smisel ponudbe Metodija Krsteva je bil pač v tem: Od-povej se svojemu narodu, pa boš dobila delo. Marija je to odbila.

„Jaz sem Makedonka, z dušo in srcem,“ je odgovorila Krstevu.

„V tačudenje pa me spravlja, da zahtevate to od mene, ker zelo dobro poznate zgodovino, ker ste vzgojitelj, učitelj zgodovine, a razen tega tudi Makedonec.“

Krstev se je razjezil. A delo je le dobila. Delala je pet mesecev v tekstilni za samo 40 levov mesečno, kar je komaj zadostovalo, da se je preživljala.

Nekako v tem času, sredi leta 1975, je prišel iz zapora Marijin brat Viktor. Bil je pet let v ječi, ker je skušal zbežati v Jugoslavijo. Kazen je preстал v tako imenovanem „osmem oddelku“ sofijskega zapora.

„To je najhujši oddelek,“ pripoveduje Viktor. „Namenjen je obsojenim na smrt in tistim z najhujšimi kaznimi. Nas z „osmega oddelka“ so imenovali „konzervirane ljudi“. Skupno z menoj je bilo tam še veliko mohamedancev, ki jih v Bolgariji imenujejo Pomake, Turkov, bili so tam ljudje iz skoraj vseh narodnosti. Vse so zaprli zaradi tega, ker se niso hoteli vpisati za Bolgare.“

BOLGARI IN LEŠNIKI

Ko je Viktor prišel iz zapora, so ga takoj poklicali na milico. Najprej so ga, enako kot njegovo sestro in brata,

prepričevali, naj tajno izjavi, da je Bolgar, da za to nihče ne bo zvedel. Načelnik policije v Petriču Kosta Mihalčev in oficir varnosti Kosta Kirkov sta mu dajala neko knjižico, ga prepričevala, da Makedonija v Jugoslaviji ni nikakršna država in da makedonskega naroda ni.

„Kako da ni Makedonec,“ je odgovoril Viktor, „ko pa v moji osebni izkaznici piše, da sem Makedonec?“

„To je napaka.“

„Moja ni. Čigava potem? To osebno izkaznico ste mi izdali vi na milici.“

„To je bila napaka Partije,“ sta odgovorila Mihalčev in Kirkov z obrabljeno frazo, ki je postala sestavni del besednjaka bolgarskih oblasti.

„To pomeni, da je po vašem mnenju Dimitrov delal napake?“ jim je rekel Viktor. „Če je tako, zakaj ga še imate v mavzoleju?“

„Ni kriv, samo malo je odstopil od linije?“

„Mene vaša linija ne zanima. Vem, kaj sem in kdo sem.“

„Ne, ti si Bolgar. Makedonec ni!“ sta mu odgovorila.

„V redu, ni Makedonec. Vprašam vas, kaj bo zraslo, če vsadite lešnike?“

„Lešniki seveda!“ je rekel Kirkov.

„Ne,“ mu je odgovoril Viktor, „zrastel bo kostanj.“

„Kako to, da kostanj?“

„No, lepo. Kako potem mislite, da bo iz Makedonca zrastel Bolgar?“ je posmehljivo odgovoril Viktor.

V DOBRUDŽO Z VAMI VSEMI

Tedaj sta Mihalčev in Kirkov začela groziti. Rekla sta Viktorju, da ga bojo znova poslali v zapor, da ne bo dobil dela in da imajo oni dosti možnosti, da ga strejo. Zahtevala sta od njega osebno izkaznico, a je ni hotel dati.

„Mojemu očetu ste raztrgali osebno izkaznico. Moja osebna izkaznica velja do leta 1981 in vsaj do tedaj bom ostal Makedonec.“

Dan navrh je Marija srečala Kirkova na ulici in mu rekla, naj pusti brata pri miru in naj ju ne snubi, da bi se tajno vpisala za Bolgara.

„Zakaj se kregaš na Bolgarijo, a ješ bolgarski kruh?“ ji je rekel Kirkov.

„Pa kak bolgarski kruh? Jaz in moji otroci gladujemo. Vi jeste pravi kruh, a mi nimamo niti za koruznega. Mi nismo enakopravni državljani, čeprav nismo učinili ničesar protizakonitega.“

„Vas vse bom odgnal v Dobrudžo!“ je začel groziti sredi ulice.

Take grožnje so neprestano spremljale družino Georgiev. V tem času so se pojavili v Petriču letaki, na katerih so Makedonci pozivali k uporabi proti nasilni asimilaciji. Policija je vzela od vseh članov družine Georgiev prstne odtiske, ker je sumila, da so oni pisali letake.

TAJNO NAVODILO ŠT. 670

Kakih dvajset dni pred popisom je izdal 13. novembra 1975 Okrožni komite v Blagojevgradu tajno priporočilo pod številom 670, ki je imelo naslov: „Cilji in naloge popisa“. Namenjeno je bilo agitatorjem in aktivistom v kampanji, ki je mesece preplavljala pirinsko Makedonijo s parolami, da je ta kraj zibel bolgarstva.

V spremnem pismu so izdali direktivo, da se morajo seznaniti s tem tajnim navodilom vsi zaposleni v delovnih kolektivih, po izmenah in brigadah, ker so v prejšnji agitaciji bile razne slabosti. Iz tega tajnega navodila je jasno razvidna raznarodovalna politika bolgarske KP, a kar je še bolj jasno, so ocene o Jugoslaviji, kakršnih uradno v Bolgariji niso nikdar izrekli. Te ocene je možno razložiti samo na en način: v ocenjevanju Jugoslavije stopa Bolgarija po dveh poteh, po uradni in neuradni; toda po vsem tem sodeč nas pripelje verjetno prav „neuradna“ pot do resničnih odnosov bolgarske KP do Jugoslavije.

(Dalje prihodnjič)

Koroška je zapela: mogočn manifestacija pevske kulture!

Zgoraj: mešani pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“ pod novim dirigentom Janezom Kampušem prvič v koncertni dvorani. Spodaj: z dvema popevkama sta navdušili Madga Pack in Edit Certov iz Kotmare vasi. Desno mešani pevski zbor „Pecca“ iz Globasnice pod zanesljivim vodstvom Janeza Petjaka. V sredi zgoraj: graški študentje pod vodstvom Aleksa Schusterja so enkrat več presenetili z novo noto izvajanja.

Moški pevski zbor SPD „Kočna“ v Svečah pod vodstvom dr. Antona Feiniga, izkušenega zborovodje.

Mešani zbor SPD „Danica“ pod vodstvom Hanzija Kežarja je v nedeljo presenetil z izvedbo sodobne kompozicije Radovana Gobca in Lojzeta Lebiča na dve sicer zelo priljubljeni pesmi. Izvedba je bila zahtevna, nalleta pa je na deljeno mnenje pri publiku.

Zgoraj: Erika Wrolich vodi naš najmlajši tamburaški zbor: ustanovljen je bil šele pred 4 meseci in je nastopil z zahtevno „Planinsko koračnico“. Erika je dober teden dni pred nastopom porodila sina Kristijana, a dva dni navrh z železno voljo zopet vadila s tamburši. Ceštiamo! Levo: Dorica Sabotnik je ustanoviteljica nekaj časa edinega našega tamburaškega ansambla, ki je medtem dosegel lepo raven.

Oton Wutte je dinamični vodja znanega mešanega zbora „Podjuna“ Pliberk.

Moški zbor Selanov vodi sicer Mira Oraže, a v nedeljo je zbolela in jo je nadomestil Franci Certov. Izvedba je bila zelo prikupna.

Moški pevski zbor SPD „Jepa-Baško Jezero“ pod vodstvom Semija Triesniga navadno nastopa v okolici Baškega jezera, kjer seznanja turiste s tistim delom Koroške, ki ga drugi vse preradi zamlajijo in zaradi tega vrši zelo važno poslanstvo.

K slikam: na desni od zgoraj navzdol: mešani pevski zbor SPD „Srce“ Dobrla vas pod vodstvom Albina Krajnc, ansambel Hanzija Artača, ansambel „Drava“ družine Verdel iz Borovelj, mešani zbor KPD „Planina“ iz Sel pod vodstvom Francija Certova, pevski zbor deklet gospodinjstvske šole v Sentrupertu pri Velikovcu, ki ga vodi sr. Dominika Roblek. Zgoraj: mešani zbor „Rož“ iz Sentjake v Rožu pod vodstvom Lajke Milisavljeviča; spodaj: kvartet iz Slovenjega Plajberka, ki ga vodi Mirko Lausegger. Na levi od zgoraj navzdol mešani pevski zbor Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu, ki ga vodi Jožko Kovarčič. Mešani zbor KPD v Šmihelu pod vodstvom Miheja Sadjaka (najstarejši zbor koroških Slovencev), moški zbor „Franc Leder-Lesčjak“ in štebenske „Edinosti“ pod vodstvom Janeza Petjaka. Pogled na prenapolnjeno galerijo. Podobno je izgledalo pri drugih vzhodih v koncertno dvorano.

ZAHVALA

Krščanska kulturna zveza se zahvaljuje vsem zborovodjem, pevkam in pevcem za njih poštrevovalnost in trud. KKZ sama ne bi mogla izvesti takega programa, če ne bi stala za njo številna društva, ki so skupno omogočila ta lepi uspeh. Mislimo, da so o tem uspehu vsi prepričani, in da je bila tako številna publika — tudi njej gre zahvala za udeležbo — tudi potrdilo pravilnosti nedeljskega koncerta.

Pevsko manifestacijo Krščanske kulturne zveze so počastili s svojim obiskom številni častni gostje z deželnim glavarjem Wagnerjem ter škofom dr. Köstnerjem na čelu. Pa tudi mnogo zaslužnih prosvetašev se je udeležilo slavnostnega koncerta: Mirko Kumer, Milka Hartmanova, Tomaž Holmar, dr. Joško Tischler in mnogi drugi.

MIRKO KUMER-ČRČEJ:

(19. nadaljevanje)

Moje drugo potovanje po Nemčiji

Pot nas je pripeljala v kraj Otto-breuern, večjo vas z velikim benediktinskim samostanom. Poslopje samostana je bilo ogromno in četverokotno. Ena stran je bila dolga morda sto metrov. V sklopu te zgradbe je stala velikanska baročna cerkev, da je take ne vidiš niti v večjih mestih. Videti je bilo, da so menihi kmetovanje bili že opustili in dali polje sosedom-kmetom v najem. Bavili so se pa s šolstvom in imeli v samostanu gimnazijo in dijaške domove. Velike dvorane in zelo akustično cerkev pa so dali na razpolago za koncertne prireditve, ki so bile na zelo visoki umetniški ravni. Videli smo lepake z vabili na koncerte, kjer bodo sodelovali zbori ali umetniki-zvezdniki iz Vzhoda kot tudi Zahoda.

Šli smo k sv. maši ob osmih. Ob vstopu smo kar obstrmeli nad bajnim razkošjem baročnega okrasja notranjosti. Toliko malih in tudi velikih angelov na enem kraju še nikoli nisem videl. V tej velikanski cerkvi je bilo morda dvajset oltarjev in vse tako bogato okrašeno, da se je kar blesketalo. Najbolj imeniten je bil glavni oltar v prezbitoriju, ves pozlačen. Enako pozlačene vse stene prezbitorija, kakke tri metre visoko. Prelepo izrezljani so bili korarski stoli nekdanjih menihov, ki jih je bilo nekoč čez petdeset. Danes jih je menda ostalo le še šest. Imajo pa dosti opraviti, da držijo vse to ogromno kulturno in versko bogastvo v re-

du. Toliko kipov, toliko fresk in motivov iz sv. pisma. Človek bi kar gledal, da bi moliti pozabil.

Začela se je maša. Vse klopi so bile zasedene in še stalo je precej vernikov. Vedli so se dostojno in lepo sodelovali z mašnikom. Bila je tudi kratka pridiga o svetem Aleksandru, ki mu je posvečena ta cerkev, ki obstaja že 750 let. Pridigar je še oznanil, da bo prihodnjo nedeljo tukaj „Pfarrfest“ (žegnanje), na katero smo vsi pristrčno vabljeni. Po cerkvenih slovesnostih bo slavlje na samostanskem dvorišču, kjer bo vsak pogoščen z dobrim „Eintopfom“ in potico. Ob tej priliki bodo razstavili tudi obleko sv. Aleksandra, ki jo je nosil, ko je še živel.

Ko smo po maši odhajali iz cerkve, smo videli ob stenah table z napisom: Kdo nam bo spekel za „Pfarrfest“ potico? Pod njimi je visela nabiralna pola s svinčnikom. Cela vrsta gospodinj je bila že vpisana, da bodo spekle nekatere orehovo, druge čokoladno, nekatere spet s sadjem nadevano potico in jo darovale za farni praznik.

Res imenitna reč. Škoda, da se ne vrši že danes, ko smo tukaj. Bilo bi zanimivo biti zraven in pokušiti te nemške dobrote. Posebno bi me zanimal „Eintopf“, jed, ki je bila za časa Hitlerja v veliki modi. Tudi v vojni smo jo vsak dan pretepali. Spomin nanjo, kadar je bila pripravljena iz posušenega krompirja in suhega zelja, ni bil

nič kaj vesel. Imenovali smo jo „Drahtverhau“ (žična ovira), tako se je upirala v požiralniku.

Zvečer sem bil povabljen k drugemu bratu moje gostiteljice, Francu Fricu. Bil je uslužben pri policiji ali orožnikih po naše. Službo je delal v Hintersteinu, stanoval pa je v Blaichachu, kjer je imel lastno hišo. Bratova žena je bila nekaka predsednica katoliških žen.

Tudi tu so imeli imenitno opremljeno dnevno sobo. Posadili so nas v mehke naslonjače in povpraševali, kaj bomo pili in kaj bi jedli. Postregli so nam z vinom in pecivom.

Pogovor je tekel predvsem o potovanju in dopustih. Policist je bil že marsikje. Tudi na Koroškem ob Osojskem jezeru. Od tam je delal enodnevne izlete v Slovenijo. Bil je na Bledu in v Ljubljani. Peljal se je od tod v Trst in od tam skozi Furlanijo, pri Trbižu pa spet na Koroško. Spoznal je tudi koroške Slovence. Gospodar, pri katerem je v Št. Andreju ob Osojskem jezeru prenočeval, mu je pravil, da so hoteli po vojni Jugoslovani od Koroške vse kraje, kjer prebivajo Slovenci, imeti zase. Tega pa zavezniki niso dovolili. Zdaj pa spet postavljajo slovenske table. O tem so brali v časopisih in videli v televiziji tudi tukaj v Nemčiji.

Spoznal sem, da so premalo in tudi napačno poučeni. Pojasnil sem jim zadevo, kot jo Slovenci gledamo. Ne zahtevamo odcepitve tega ozemlja, ki bo zaznamovano z dvojezičnimi tablam, pač pa isto enakopravnost, kot so je na primer deležni Nemci v Južnem Tirolu. Tam so vsi napisali dvojezični, po vseh uradih se lahko govori tudi po nemško. Pri nas nam pa nemški nacionalci hočejo še to malo, kar je zapisano v državni pogodbi, skriti na skoraj nič. In če se Slovenci branimo, nas imenujejo ekstremiste.

Z zanimanjem so me poslušali, nazadnje pa rekli, da bi bilo res najboljšje, vse izpolniti, kar je podpisano in potem mirno živeti in poleg drugih, Nemci poleg Slovencev, Slovenci pa poleg Nemcev — Dajčkärntnerjev.

Naslednji dan je budila gospa že precej zgodaj. Danes se bomo peljali malo dalje. Treba bo vzeti potni list s seboj. Pripravila je tudi za vsakega „Brotzeit“, da se ne

bomo lačni vozili med Avstrijo in Nemčijo.

Naša pot nas je peljala v obmejne kraje. Peljali smo se po lepih cestah med planine, visoke čez dva tisoč metrov. Prekoračili smo državno mejo pri trgu Vils in se pripeljali v Reute na Tirolskem. To je že malo mesto, ki pa služi povečini tujskemu prometu. Sedaj v glavni sezoni je bilo vse polno turistov na cestah. Dolgo smo iskali parkirni prostor, da smo mogli iti nato v trgovino in nakupiti blago, ki je v Avstriji cenejše. Predvsem močni avstrijski rum z osemdeset odstotkov alkohola so Nemci mnogo kupovali. Pa tudi razne suhe klobase so šle dobro v denar.

Po nakupu smo se peljali dalje in prišli pomašem spet v Nemčijo. Cariniki so sicer vprašali, če kaj carinskega blaga vozimo s seboj, preiskovali pa niso nič. Po daljši vožnji smo se goram spet nekaj oddaljili in prišli v predgorje. Zavili smo vstran in se ustavili na parkirišču za več sto avtomobilov. Bili smo pred kraljevskim gradom Linderhof, ki ga obiskuje vsak dan več stotin turistov. Tudi danes je bilo parkirišče že močno zasedeno. Na vozilih so bile značke iz vseh delov sveta. Kdor obišče Bavarsko, hoče videti tudi gradove, ki so jih bavarski kralji dali zgraditi. Mi smo si ogledali grad, ki ga je dal sezidati zadnji bavarski kralj Ludwig II.

Na dvorišču pred gradom sta se zbirali dve skupini: ena za nemško govoreče, druge za angleško govoreče. Čakajo vedno, da skupina doseže število trideset oseb, nato jih spustijo v notranjost gradu.

DOM v TINJAH

Od petka, 3. III., ob 18. uri, do nedelje, 5. III., ob 13. uri, sl.

DNEVI MEDITACIJE ZA DEKLETA

od 20. leta naprej
„Uresniči svoje najboljše misli“
Voditelj: župnik Peter Sticker

V soboto, 4. III., od 8.—18. ure, n.

TEČAJ ZA ŽENE IN DEKLETA

„Izdela stenskih zvezd in meditacija“
Voditeljica: ga. Elizabeta Brugger

V nedeljo, 5. III., od 9.—18. ure, n., sl.

CURSILLO — postna obnova

PRIREDITVE

KPD „ZARJA“ V ŽELEZNI KAPLI vabi na igro MATI

ki bo v nedeljo, 5. marca 1978, ob 11.30 dopoldne v farni dvorani v Železni Kapli.
Nastopa mladina iz Šmihela.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO „DANICA“ vabi na

OBČNI ZBOR

ki bo v nedeljo, dne 5. marca 1978, ob 19. uri pri Voglu v Šentprimožu. Po občnem zboru bo SPZ predvajala film: Povest o dobrih ljudeh.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO „BOROVLEJE“

vabi na
skioptično predavanje o
„LUŽIŠKIH SRBIH“

v nedeljo, 12. marca 1978, ob 14.30 v društveni sobi v Borovljah.
Predavata: dr. Pavel Apovnik in Hanzi Weiss.

Tam je treba najprej odšteti vstopnino, nato pa smeš po stopnicah v vrhne kraljeve sobane. Spodaj so namreč samo gospodinjiski prostori za uslužbenke in jih ni vredno ogledovati. Zgoraj pa je kraljevska razkošnost kot je opisana v bajeslovnih knjigah.
(Dalje prihodnjič)

Zavod šolskih sester v Šentrupertu

sporoča staršem in dekletom, ki se odločajo za nadaljnje šolanje, da sprejema za šolsko leto 1978/79 učenke v

KMETIJSKO GOSPODINJSKO STROKOVNO ŠOLO.

Na šoli se poučuje v obeh deželnih jezikih.

Ta šola velja tudi za 9. šolsko leto (politehnični letnik).

Namen šole je učenkam poglobiti splošno izobrazbo dosedanjega šolanja.

Usposobiti jih za samostojno vodstvo gospodinjstva, tudi kmečkega.

Posebno važnost se polaga na spretnost v kuhanju, šivanju, gostinstvu in vzgoji v družini.

Pogoj za sprejem je dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika.

V slučaju, da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom. V danih pogojih dobijo učenke državno podporo. Za šolo se lahko prijavite že sedaj!

Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole:
9100 Völkemarkt, Klosterstr. 2, tel. 0 42 32 / 796.

DR. IVO ŠORLI:

24

VEČNE VEZI

POVEST

Spodaj je Kocjančič mladega graščaka še enkrat pomiril, potem pa sta s hčerko sedla v voz in zdrčala med bujno cvetočimi jablanami, ki so po teh krajih že kar stalne spremljevalke belih cest.

XXXIX.

„No, kaj praviš, Ljubica?“ je vprašal oče, ko se je bil udobno zleknil nazaj.

„Divno! Neverjetno divno!“

„Že, že ... Toda jaz mislim ljudi. Gospod sinko na primer?“

„Izredno simpatičen človek. Pa mama tudi!“

„Veš, kakšen občutek imam?“ je po daljšem molku povzel oče.

„No?“

„Da se bo iz tega nekaj — spletlo! ...“

„Ah, papa!“ je zardela hčerka.

„Nič, papa! To so baje tako imenovane slutnje. Toda tu skoraj niti slutenj ni treba več. Nisem okulist, ali na oči se vendar nekoliko razumem. Fant se je očitno že kar

„smrtno“ zaljubil vate. Vprašanje je samo, koliko je stalen ... Čeprav bi mi bilo skoraj ljubše, da ni ...“

„Kaj — kaj ti na njem ni všeč? ...“

„Nič ... Razen da je — Nemec!“

„Nemec? Jaz nisem niti opazila ...“

„Saj to jel!“ se je zasmejal oče. „Tudi jaz sem opazil, da ti tega nisi, niti opazila ...“

„Ampak za božjo voljo, papa! Vendar ne boš rekel, da ...“

„Da si tudi ti že zaljubljena vanj? Ne, to menda danes še nisi. Toda če bo začel mladi človek trdnjavo vztrajno oblegati ...“

„Utrdi jo!“ se je zasmejalo dekle.

„Saj jo že utrjujem! Zato sem ti tudi takoj od vsega začetka povedal — svoj edini pomislek. Res pa je, vrag vedi kako, da pri tem fantu res nekako ne občutiš razlike ... Skoraj vsi ti ljudje imajo že na obrazu, v glasu, še bolj v očeh nekaj rezkega, trdega, včasih naravnost odklonilnega; tu pa se pretaka kar nekako od srca do srca ... Saj je tudi matere pristrčnost in dobrota sama; toda ona vendar in navzlic vsemu stoji na drugem bregu, ne? Kaj takega res še nisem doživel! In laskam si, da imam dober nos tudi za te stvari ... Mogoče pa le, da teče po njegovih žilah nekaj naše, slovanske krvi? ... Laband — to je prav tako lahko nemško, kakor na primer poljsko. Morebiti so predniki kod iz Pomeranskega ali ...“

„Oh, ljubi papa, celo ti imaš včasih „teorije“ ... Čeprav si ravno tako zlat, kadar jih nimaš!“ se je zasmejala Ljubica. „In zanimivo je, da jih tudi ti imaš samo tedaj, če ti tvoja bistra pamet več ne zadostuje. Gospod Laband je pač simpatičen človek ...“

„Mogoče ...“ je zamrmral oče. „Toda nekaj bo že tudi na tem, kar vedno pravim: drugo pokolenje ... nadaljnji člen sorodstva ... Najgloblje razumevanje se vam izgublja ... Najtanjšje razlikovanje izginja ... čez prepade, že itak komaj zaznavne, se delajo meglene brvi ...“

„Poslušaj, papa!“ ga je ustavila hčerka. „Jaz vse to popolnoma prepušчам tebi! Nikoli ne bi vzela moškega, ki mi ga ti zvržeš, celo če bi ga ljubila ... ali pa iz sebe same drugače sodila. Ne samo zato, ker sem polna slepega zupanja v tvojo življenjsko modrost, temveč tudi zato, ker sem ti to dolžna ... dolžna vsaj to majčkeno uzdarje za vse tvoje žrtve ... ali če že te besede nočeš: za ves tvoj edinstveni način z menoj ... Zato premisli, pravim, premeri in pretehtaj, potem porečeš svoj dà ali ne! Dotlej pa bodi brez skrbi: če bi se mi ta dečko res poskusil približati, bom stala kakor kip, ki ne premakne roke niti proti sebi niti do sebe ... Samo eno je, papa ...“

„Kaj dušica?“

„Tako blizu skupaj bi si lahko ostala ...“

Tesno se je pritislila k njemu in mu glavico položila na prsi. In ko ji jo je privzdignil, da ji dene roko okrog vratu, je videl, da so ji vse solzne lepe oči.

„Zaupaj mi, dete!“ ji je šepnil.

„Sub tuum praesidium!“ se mu je nasmehnila in mu gladila na sencih že rahlo sivkasto navdahnjene lase.

XL.

„Meri, tehtaj, premišljuj!“ je Kocjančič tiste dni z nekoliko podsmeha večkrat samega sebe opozoril. In potem

RADIO CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 5. marca:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 6. marca:

13.45—14.30 Celovški radijski dnevnik — Dr. Anton Feinig: Hišna, ledinska in krajevna imena na Rutah — Sopranistka Vera Lacić poje operne arije.

TOREK, 7. marca:

09.30—10.00 Land an der Drau — dežela ob Dravi — 13.45—14.30 Celovški radijski dnevnik — Šport — Otroci, poslušajte! (Obiskali smo slovenski otroški vrtec v Celovcu).

SREDA, 8. marca:

13.45—14.30 Celovški radijski dnevnik — Veseli val.

ČETRTEK, 9. marca:

13.45—14.45 Celovški radijski dnevnik — „Spreobrnjenje“ (Igrajo gojenci Mohorjevega dijaškega doma v Celovcu).

PETEK, 10. marca:

09.15—09.30 „Velika noč na spodnjem Koroškem“ (Šolska radijska oddaja za vse šolske stopnje) — 13.45—14.45 Celovški radijski dnevnik — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev.

SOBOTA, 11. marca:

09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

TV AVSTRIJA 1. SPORED

NEDELJA, 5. marca: 10.00 Govor in odgovor — 11.55 Evrovizija iz Mitterndorfa: Mednarodno smučarsko letanje Kulm '78 — 15.30 Fantomas ogroža svet — 17.00 Kurt Grabowski — 17.20 Mihaela pomladi — 17.30 Čebela Maja — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Tako je prišlo do marca 1938 — 19.00 Avstrija v sliki ob nedeljah — Predarlska — 19.25 Kristjano v času — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.50 Šport — 20.15 Ne dan ne ura — 21.50 Šport — 22.00 Ponočno branje — 22.45 Poročila.

PONEDELJEK, 6. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska televizija — 10.30 The merchant of venice — 10.30 Barcarola — 17.30 Am, dam, des — 17.55 Rebel Jacquou — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Šport ob ponedeljkih — 20.55 Roots — 21.40 Poročila in šport.

TOREK, 7. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 The bellcrest story — 10.00 Šolska televizija, fizika — 10.30 V senci vislic — 17.30 Am, dam, des — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Raji

živali — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Po sledih Mozartove čarobne piščali — 21.10 Telemuzej — 21.20 Panorama — 22.20 Poročila in šport.

SREDA, 8. marca: 9.00 Tudi hec mora biti — 9.30 Šolski poizkusi in šolska reforma — 10.00 Nepoznana soseščina — 10.30 Morilska družba z omejenim jamstvom — 17.00 Obisk v gradu — 17.25 Tudi hec mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Očetje cunje — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Lotte v Weimaru — 22.00 Poročila in šport.

ČETRTEK, 9. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Francoščina — 10.00 Šolska televizija: Dunajski kongres — 10.30 Lotte v Weimaru — 17.30 Am, dam, des — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Televizijska kuhinja — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Servisni predal — 20.20 Čarobna piščal — 22.30 Poročila in šport.

PETEK, 10. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska televizija: Rimljani ob Donavi — 10.30 Klub seniorjev — 11.00 Osem jih uide — 17.30 Am, dam, des — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Ljudje, trgi, muzikantje — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.15 Nonstop nonsens — 21.05 Marec 1938 v poročilih očitvidcev — 22.05 Šport in reklama — 22.15 Casanova 70 — 0.05 Poročila.

SOBOTA, 11. marca: 15.35 Ljubljani lažnik — 17.00 Risati — slikati — oblikovati — 17.30 Heidi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.25 Večvrstna harmonija knjigovezca — 19.00 Avstrija v sliki z aktualno Južno Tirolsko — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.55 Šport — 20.15 Heinz Conrad in njegovi prijatelji v paleju Auerperga — 21.40 Šport — 21.55 Vprašanja kristjana — 22.00 Organizacija — 23.45 Poročila.

2. SPORED

NEDELJA, 5. marca: 11.00 ORF-stereo-koncert: Mozart, klavirski koncert št. 23, a-dur, Beethoven: Simfonija št. 6; dunajski in berlinski filharmoniki, dirigenta Böhm in Karajan. — 16.00 Stekleni človek — 17.00 Dežela in ljudje — 17.30 Ö 9 — Dunaj — 18.00 The ghost and mrs. Mur — 19.45 Možje brez živcev — 20.00 Knjižni bazar — 20.15 Prizma, nato diskusija: So možje copate? — 21.50 Brez nagobčnika.

PONEDELJEK, 6. marca: 18.00 The bellcrest story — 18.30 Jezuitje — 19.30 English on TV — 20.00 Slovesi — 20.55 Prost vstop — 21.40 Čas v sliki 2 — 22.10 On a clear day you can see forever.

TOREK, 7. marca: 18.00 Šolski poizkusi in šolska reforma — 18.30 Svet v temnem — 19.30 Nepoznana soseščina — 20.00 Morilska družba z omejenim jamstvom — 21.50 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.35 Club 2.

SREDA, 8. marca: 18.00 Francoščina — 18.30 Ö 9 — Gradiščanska — 19.00 Mejnik svetovne zgodovine — 19.45 Koncert na orgle — 20.00 Apropos TV — 20.50 Prizorišča svetovne literature — 21.35 Čas v sliki 2 — 22.10 Werner Schneyder: Oprostite, prosim, motnjo! — 22.20 Čas v sliki 2 — special.

ČETRTEK, 9. marca: 17.30 Ruščina — 18.00 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju — 20.00 Osem jih uide — 21.55 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.35 Club 2.

PETEK, 10. marca: 17.30 Orientacija — 18.00 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju — 19.30 Enej — 20.15 Znanje aktualno — 21.05 Bankirji — 21.50 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.25 Gilbert Becaud: Mednarodni šov.

SOBOTA, 11. marca: 15.00 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju — 17.00 Club-regional — 18.10 Happy tennis — 18.25 Brez nagobčnika — 19.30 Thrillseekerjevi — 19.55 Galerija — 20.15 Nemška nagrada za malo umetnost 77 — 21.35 Selak-plošče.

TV Ljubljana

NEDELJA, 5. marca: 8.25 Poročila — 8.30 Za nedeljsko jutro: Srečanje okteta 77, barvna oddaja — 9.00 625 — 9.40 M. Kerstner: Gruntovčani, barvna nadaljevanka — 10.40 Frida in Tora, mladinski film — 11.45 Mojster pek — 11.25 Mozaik — 11.30 Kmetijska oddaja — 12.30 Kulm: Smučarski poleti, barvni prenos, približno 14.30 Poročila (do 14.35) — Svet, v katerem živimo, Okrogli svet, Poročila, Cherburski dežniki, barvni film, Veleslalom na Jahorini, Športna poročila — 17.45 Državno košarkarsko prvenstvo, v odmoru Propagandna oddaja — 19.15 Barvna risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 D. Marković: Vrnitev odpisanih, barvna serija — 21.00 Propagandna oddaja — 21.05 Tihe bi-

logorske poti — 21.35 TV dnevnik — 21.55 Športni pregled — 22.40 Poročila.

PONEDELJEK, 6. marca: 9.05 TV v šoli: Pravljica, Perutninska farma, Za pesmijo — 10.00 TV v šoli: Materinščina, Risanka, Zemljepis — 11.10 TV v šoli: Za najmlajše (do 11.25) — 15.05 TV v šoli, ponovitev — 16.00 TV v šoli, ponovitev (do 16.15) — 17.10 Poročila — 17.15 Vrtec na obisku: Pridite na razstavo iz otroških žepkov, barvna oddaja — 17.30 Svet, v katerem živimo — 18.00 Obzornik — 18.10 Zidno slikarstvo, barvna serija Slikarske tehnike — 18.40 Mozaik — 18.45 Mladi za mlade — 19.15 Barvna risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 A. Hieng: Nori malar, barvna drama — 21.00 Propagandna oddaja — 21.05 Kulturne diagonale — 21.50 TV dnevnik — 22.05 Mozaik kratkega filma.

TOREK, 7. marca: 8.30 TV v šoli: Nemščina, Pomlad, Črka kot številka, TV vrtec, Delavsko samoupravljanje — 10.30 TV v šoli: Risanka, Prirodoslovje (do 11.05) — 14.30 TV v šoli, ponovitev (do 16.00) — 16.05 Šolska TV: Vesele vrečke in škatlice, Prometna vzgoja: Rdeče, zeleno in tudi rumeno (do 16.30) — 17.10 Poročila — 17.15 Revija folklore, barvna oddaja — 17.45 Obzornik — 17.55 Pisani svet: Vrata, barvna oddaja — 18.35 Mozaik — 18.40 Jugoslovanska trimska televizija, barvna oddaja — 19.15 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Jugoslavija pred kongresi — 20.50 Propagandna oddaja — 20.55 G. E. Clancier: Črni kruh, barvna nadaljevanka — 21.45 Jazz za izvoz: Kvartet Toneta Janše, barvna oddaja — 22.15 TV dnevnik.

SREDA, 8. marca: 8.35 TV v šoli: Dnevnik 10, Majhno mesto, Od Budve do Žabljaka, TV gledališče — 10.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Risanka, Film (do 11.10) — 17.20 Poročila — 17.25 S. Makarović: Kosovirja na letišči žlici, barvna nadaljevanka — 17.40 Potovanje v deželo lutk, barvna serija — 18.00 Obzornik — 18.10 Srce mi kremen je postalo, reportaža — 18.40 Mozaik — 18.45 Mi smo maj, barvna oddaja — 19.15 Barvna risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Film tedna: Dotik — 21.45 Propagandna oddaja

— 21.50 TV dnevnik — 22.10 Miniature: Za statve in harfo, barvna oddaja.

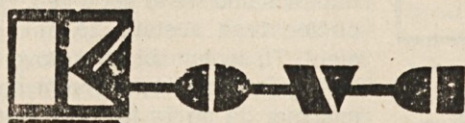
ČETRTEK, 9. marca: 9.00 TV v šoli: Majhno mesto, Vreme in podnebje, Literatura — 10.00 TV v šoli: Francoščina — 10.30 TV v šoli: Risanka, Fizika (do 11.05) — 15.00 TV v šoli, ponovitev (do 16.00) — 16.00 Šolska TV: Vesele vrečke in škatlice, Prometna vzgoja: Rdeče, zeleno in tudi rumeno — 16.30 Poročila — 16.35 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju, barvni posnetek nastopa parov v Ottawi — 17.35 Velike reke, dokumentarni film — 18.25 Obzornik — 18.35 Mozaik — 18.40 Zgodbe iz Kalevale, barvna oddaja — 18.50 Tehnica za natančno tehtanje, barvna oddaja — 19.15 Barvna risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Boccaccio-Vuga: O sokolu, TV nanizanka Dekameron — 20.30 Propagandna oddaja — 20.35 V živo, vmes Poročila.

PETEK, 10. marca: 9.00 TV v šoli: Ruščina, Od petka do petka, Obiščite z nami Zagreb — 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina (11.05) — 15.00 TV v šoli, ponovitev (do 16.00) — 16.15 Svetovno prvenstvo v drsanju, barvni posnetek tekmovanja moških v Ottawi — 17.15 Poročila — 17.20 Gozdne zgodbe in nezgode, barvna serija — 17.35 Deček Dominik, barvna serija — 18.00 Obzornik — 18.10 Čez tri gore... Oktet Poljane (Prevalje), barvna oddaja — 18.40 Mozaik — 18.45 Prostore na načrtovanje, barvna serija — 19.15 Barvna risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 21.00 Propagandna oddaja — 21.05 Kramljanje z Indijanci, barvna oddaja iz cikla Kanadski mozaik — 21.50 Propagandna oddaja — 21.55 TV dnevnik — 22.10 Serijski film: Serpico — 23.00 Poročila.

SOBOTA, 11. marca: 8.00 Poročila — 8.05 Zgodbe iz Kalevale, barvna oddaja — 8.15 S. Makarović: Kosovirja na letišči žlici, barvna nadaljevanka — 8.30 Vrtec na obisku: Pridite na razstavo iz otroških žepkov — 8.45 Tehnica za natančno tehtanje, barvna oddaja — 9.15 Pisani svet: Vrata, barvna oddaja — 9.50 Študij na univerzi: Medicina — 10.10 Madona, kje vse sem te kopal (Belgija) — 10.40 M. Kovač: V preiskavi, barvna drama — 11.35 Jugoslovanska trimska televizija, barvna oddaja — 12.05 Poročila — 14.40 Poročila, barvni film — 14.50 Palček Tom, barvni film — 16.20 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju, barvni posnetek tekmovanja žensk v Ottawi — 17.20 Mozaik — 17.25 Nogomet: Vovodina — Čelik, prenos, v odmoru Obzornik — 19.15 Barvna risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 D. Durieux: Paul Gauguin, barvna nadaljevanka — 20.50 Propagandna oddaja — 20.55 Zabavno glasbena oddaja — 21.55 TV dnevnik — 22.10 Propagandna oddaja — 22.15 625 — 22.55 Evropsko dvoransko atletsko prvenstvo, posnetek iz Milana — 23.55 Poročila.

Posebnost je boljša, kajti navadno imajo mnogi!

Zaradi tega rajši takoj h

po kuhinje!

PODGERBERK — ST. KATHREIN

Škofiče/Schiefling
Tel.: 0 42 74 - 29 55 18
Celovec/Klagenfurt
Rothauerhaus
Tel.: 86 2 92

si je prizadeval, da bi si tega mladeniča tam zunaj živega postavil pred oči.

Toda ko mu je nekaj časa „meril svojo teorijo, kakor krojač obleko“ — se je samemu sebi rogal — je vsakrat posebej dočutil, da ga tudi oni ironično gleda: izproži zdaj roko, zdaj nogo, se okrene, celo zavrti, kakor mu pač veli „krojač“ — nenadoma pa zdrkne vsa ta lepa draperija spet na tla.

„Torej izjema?“ se je vpraševal Kocjančič. „Toda ali take izjeme sploh so? Ali pa celo, da je teorija prazna?“

In vendar ne! Življenje dan na dan kaže, da ta teorija niti teorija ni. Marveč živo, često že kar tragično dejstvo! In vrag s teorijami — tu gre za resnično življenje, za srečo ali nesrečo neskončno ljubljene bitja!

Če bi bil vsaj Marega tu! Toda ubogi prijatelj je v zadnjem času začel čudno bolehati. Sam zase je bil prepričan, da se je na zadnjem letovanju nalezal prehlada v grlu — Kocjančič se je bal veliko hujšega. No, po nekem čudnem zakonu med ljudmi, ki so si posebno blizu, je svetnik odklanjal celo vsak pogovor o svoji boleznii z njim. — Edino toliko je Kocjančič dosegel, da se je prijatelj odpeljal k specialistu, ta pa ga je poslal kam na jug.

„No, in kaj bi mi naposled mogel povedati Marega?“ je vzdihnil zdaj Kocjančič. „Razpravljala bi pač in ugrabala, do pravega konca pa človek le ne bi prišel!“

„A treba bo priti do konca!“ je spoznal. Zakaj lepi Labandov voz je mimo Ljubičinega okna drsel posebno „oprezno“. In prav gotovo večkrat, kakor bi bilo nujno potrebno...

Vse razmišljanje pa je potem nenadoma presekal mladi vozač sam!

Bilo je že proti poldnevu neke sobote, ko je bil Kocjančič odpravil še zadnje svoje bolnike in še enkrat pogledal v sprejemnico. In glej, tam se je umerjeno dvignil iz naslonjača mladi Laband.

„Želel bi poravnati svojo dolžnost za vaš zadnji obisk pri moji mami. Čujem, da gospodje zdravniki čakate do novega leta; no, meni je na tem, da vsak račun sproti uredim. Sicer pa sem si rekel, da bi si ta strošek morda lahko — prihranil...“

„O?“ je zamrmral Kocjančič.

„No, dà... Samo, prosim, da me razumete prav!... V današnjih dneh menda ni več navada, da bi se snubec moral obrniti najprej na očeta — moderni ljudje baje postavljajo starše rajši že pred ‚dovršena dejstva‘. Kvečjemu, da jim dovolijo še nekakšno ‚zadnjo besedo‘. Jaz tvegam skoraj večjo sramoto: da me odkloni — nevesta... Vzrok pa je samo v tem, da se moram skoraj bolj bati očeta... Skratka: kaj bi rekli, gospod doktor, če bi vas jaz zdaj prav iskreno zaprosil za roko vaše gospodične, in šele potem potrkal pri njej?“

Kocjančiča je ta lahkotni način nekoliko presenetil; toda vedel je, da si nekateri, zlasti mladi ljudje v takih položajih radi pomagajo tako. Zato je po kratkem pomisleku mirno spregovoril:

„Torej imate — pomisleke? Resne pomisleke celo?“ je osupnil Laband; toda tako, da ni pokazal niti malenkostne užaljenosti, niti omalovaževanja teh morebitnih pomislekov.

„Hm, oprostite, stvar mi prihaja nekoliko nenadoma... Čeprav moram reči, da je vaše postopanje pravilno... In tudi pametno...“

„No, kaj pravi predvsem vaša gospa mama? Kajti razume se...“

„To se seveda razume!“ ga je živahno prekinil mladi mož. „Moja mati pravi, da ni videla še nikoli nič bolj ljubkega, bolj prisrčnega, bolj razumnega, bolj naravnega. Skratka, mama bi v svojih navdušenih slavospevih prekosi la samega D'Annunzija z vsemi njegovimi ‚issimi‘! Vaši pomisleki — da jim spet dam to ime — se morejo torej nanašati samo na mojo osebo. Kajti, kar zadeva moje premoženjske razmere...“

„O tem ni dvoma, o tem ni dvoma!“ se je podvzival Kocjančič. „In tudi kar zadeva vašo osebo — no, kaj bi vam delal poklone!... Ne, to, kar vi imenujete ‚pomislek‘, je zgolj... kako bi rekel... teoretičnega značaja... Vse svoje življenje namreč sem, kakor pravijo filistejci, ‚zastopal mnenje‘, da bodi v zakonu čim manj — da se tako izrazim — ‚apriorističnih razlik‘. Večkrat sem tako-le v družbah pripovedoval, da sem videl najidealnejšo zvezo v življenju med dvema človekoma, ki sta zrastle celo pri isti skledi: on kot domači sin, ona kot rejenka. Starši so bili Tolminci in na Tolminskem za praznike delajo ‚budlje‘. Budlji pa so debeli cmoki iz koruzne moke, a v njih ocvirki in — rozine! Že Kranjcu bi se želodec obrnil! Onadva pa sta se ves advent in ves post veselila na budlje! Oprostite, a morda me boste umeli...“

„Vi hočete reči, da je vaša gospodična hčerka Slovenka, jaz pa Nemec?“ je zategnil Laband.

„Tako nekako...“ je počasi in nekoliko v zadregi pritr dil Kocjančič. „Bog vedi celo, zakaj mi je to naenkrat tako težko šlo iz ust... Imate nekaj, da se vas moja teorija boji...“

(Dalje prihodnjič)

Obiščite mednarodni sejem

„ALPE - ADRIA“

od 14. - 19. marca 1978

Tradicionalno ime - nova vsebina

Mednarodni sejem blaga za široko potrošnjo, živilski izdelki, oprema za gostinstvo, oprema in pripomočki za dom in gospodinjstvo,

„Naredi si sam“

oprema za avtomobile, rekreacijo (šport, lov, ribolov, turizem), izdelki domače obrti.

Preko 70 razstavljalcev iz Avstrije.

Posebno privlačna bo kulinarčna razstava v naši VINO-TEKI, kjer boste lahko ne samo pokušali in kupovali preko 200 vrst jugoslovanskih vin, ampak si boste lahko ogledali tudi jedi štirih dežel in se lahko na kraju samem odločili, katero izmed njih boste naročili v ljubljanskih restavracijah.

Mednarodni sejem ALPE-ADRIA od 14.—19. marca 1978 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Umrli je Šoštarjeva teta

V nedeljo, 19. februarja 1978, smo kljub slabemu vremenu z veliko udeležbo pokopali daleč naokrog znano „Šoštarjevo teto“ Ano Huter. Za vse, ki so jo poznali, je prišel ta nenadni odhod nepričakovano, kajti „Nanca“, kot so jo vsi klicali, se je še počutila zdravo ter še pomagala v gospodinjstvu, hodila v cerkev, ter često obiskala znanke v sosednjih vaseh. Toda možganska kap ji je v petek, 17. februarja 1978, zjutraj, v 85. letu starosti, pretrgala nit življenja.

Rojena je bila pri „Huterjevi hiši“ v Globasnici ter se v svojih mladih letih učila šivati, dokler ni morala prevzeti gostilne pri Šoštarju. Od tu pa je zaslovela po vsej Podjuni kot „Šoštarjeva Nanca“, kot gostilničarka, ki je nudila svojim gostom domačnosti, obilo zabave in pa tudi nauke.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 565. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradisce 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 150.— din za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Nužej Tolmaier, Verovce štev. 2, 9065 Zrelec. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

Marsikateremu, ki je že preveč pogledal v glaž, je rekla: „Dejsti si pil, zaj pa domov, kaj pa bo žena rekla?“ Nudila je streho številnim prireditvam, kot so to bili tečaji vseh vrst in tudi skozi vsa leta je imelo sedanje SKD v Globasnici svoj sedež pri Šoštarju. Za časa druge svetovne vojne pa je prav zaradi tega živahnega kulturno-političnega delovanja morala zapustiti svoj dom, ter s številnimi drugimi iz Globasnice nastopiti pot v izseljenišvo. Ko se je po koncu svetovne vojne srečno vrnila domov, je nudila pod njeno streho bivališče izgnancem, ki so našli doma opustošenje, da so si mogli zgraditi nove domove. Takoj je polna idealizma tudi začela nadaljevati prekinjeno kulturno-politično delo, znova je postala njena hiša center prosvetnega dela. Težko je naštetati vse prireditve, pri katerih je sodelovala ali kot igralka ali ko je šivala po cele noči obleke za nastopajoče. Dolgo časa je stala društvu ob strani z nasveti in pomočjo. Zaradi teh njenih zaslug jo je SKD v Globasnici preteklo jesen proglasilo za častno članico.

Ob odprtem grobu se je v imenu Slovenskih izseljencev zahvalil za vso njeno trpljenje, za slovensko besedo v času 2. svetovne vojne Jože Partl, ter predsednik SKD v Globasnici Luka Hudl z obljubo, da bomo njo in njene nasvete ohranili v trajnem spominu!

Občinska seja v Globasnici

V ospredju prve občinske seje letošnjega leta v Globasnici je stal proračun za poslovno leto 1978. Redni proračun znaša 5,5 milijonov šilingov, izredni pa 11 milijonov. Le-ta pa vsebuje izključno samo sredstva za financiranje gradnje nove ljudske šole v Globasnici.

● Pri rednem proračunu je občinski odbornik Janez Hudl od slovenske volilne skupnosti kritiziral predvsem narastek izdatkov župana, personalnih stroškov ter potovalnih stroškov. ● Predlog volilne skupnosti zmanjšati te stroške ter denar dati za renovacijo farne cerkve v Globasnici in za pospeševanje gospodarstva, je bil soglasno sprejet.

Podpore za društva v občini se

razdelijo po zelo enostavnem ključu in sicer za vsako društvo 3500 šilingov. Tudi za Kameradschaftsbund v Strpni vasi, ki je po besedah župana: „Zelo dobro organiziran in tudi uspešno deluje,“ organizira v letu pa samo občni zbor in božičnico, je odpadlo 2000.— šilingov. Res čudno merilo, če pomislimo, koliko prireditev organizira Slovensko kulturno društvo Globasnica ali SPD „Edinost“ Šteben v primeri z ostalimi društvi v Globasnici, ki so deležni iste podpore.

Proračun v skupni višini 16,5 milijonov šilingov so občinski očetje po spremembah, katere je predlagala slovenska frakcija, soglasno sprejeli.

Po sklepu glede zavarovanja no-

vega šolskega poslopja, je sledila kot naslednja točka dnevnega reda novo numeriranje hiš v Strpni vasi.

● Med dosedaj živahno vzdušje v občinski sobi se je takoj po predlogu slovenske frakcije, naj bi bili ti napisi dvojezični, našel selilna smrtina tišina in začudenje nad tem predlogom. In glej, med ta večer vse drugo kot priateljstvo vzdušje med socialisti in ljudsko stranko, se je pojavilo ta večer prvič soglasje in se je ta predlog odklonil.

Po zgledu zveznega kanclerja se je ravnala socialistična stranka pri volitvah zastopnika agrarnega odbora ter podprla kandidata ljudske stranke.

Deloma se je uredila v zadnji točki dnevnega reda tudi nastavitve odbornika slovenske frakcije Franca Fera. Za konec seje pa je sledil nujnostni predlog ljudske stranke, katera je vse do tedaj govorila o štedenju: za nakup zemljišča v Štebnu naj bi kar dala občina 350.000.— šilingov, ker bo baje, po besedah odbornika ljudske stranke, v nekaj letih postalo aktualno v Štebnu vprašanje o novem gasilskem domu. Brez sklepa v tem vprašanju se je seja po sedem in pol urah končala.

FIS — CIS — GIS — DIS VELESALOM MPZ „PODJUNA — PLIBERK“

V soboto, dne 25. februarja 1978, je MPZ „Podjuna Pliberk“ priredil pri Najberžu na Peci prvi velesalom. Udeležilo se ga je čez 30 smučarjev, ki so tekmovali v treh skupinah. Pokale za zmagovalce so darovali: KKZ, hotel Breznik iz Pliberka in Slovenski vestnik.

Uspešni organizator tega velesaloma pa je bil Mak Fridi.

Rezultati:

Skupina ženske: 1. Germ Clavdija, 2. Mak Jožica, 3. Germ Marta.
Skupina ženske: 1. Germ Klavdija, dl Jurij, 3. Germ Robert.

Skupina gostje: 1. Leitgeb Erika, 2. Opetnik Siegfried, 3. Leitgeb Monika.

Po razdelitvi nagrad pa so udeleženci še dolgo v noč veselo prepevali in se ob zakuhanem vinu nadvse dobro zabavali. L. K.

Berite in širite „nt“!

Zanimiva izobraževalna prireditve v Rožu

3. Rožanski izobraževalni teden, ki ga organizirajo prosvetna društva v Rožu ter na Gurah, (prvi del programa glej spodaj), se bo pričel v petek, 10. marca 1978, ob 19. uri zvečer z zelo aktualnim predavanjem v Kotmari vasi: univ. prof. dr. Norbert Schausberger, predstojnik inštituta za sodobno zgodovino v Celovcu, bo govoril o ozadjih okupacije Avstrije pred 40 leti. Dr. Schausberger, ki se zelo prizadeva za boljšo politično vzgo-

jo državljanov (posebno v šoli), je te dni izdal obširno dokumentacijo o dogodkih leta 1938 pod naslovom: „Der Griff nach Österreich“ (založba Jugend und Volk), ki je naletela na močno zanimanje v javnosti (predstavila sta jo že Avstrijski radio ter TV). — V nedeljo, 12. 3. pa bo v Svečah osrednja prireditve, — spomin na Andreja Einspielerja, očeta koroških Slovencev, ob 90-letnici njegove smrti.

SLOVENSKA PROSVETNA DRUŠTVA IZ BILČOVSA, KOTMARE VASI, ŠENTJAKOBA, ŠENTJANŽA IN SVEČ prirejajo

3. „ROŽANSKI IZOBRAŽEVALNI TEDEEN“
od 10. do 18. marca 1978

Petek, 10. marca 1978, ob 19.00: Kotmara vas, farna dvorana:

Otvoritev. — Univ. prof. dr. Norbert Schausberger: „Der Griff nach Österreich — Der Anschluß 1938“.

Sobota, 11. marca, ob 22.00: Moščenica pri Linčiju:

Dr. Anton Feinig: Hišna in ledinska imena Moščenice in okolice. Nedelja, 12. marca, ob 19.30: Sveče pri Adamu:

Dr. Valentin Inzko: „Andrej Einspieler in slovensko vprašanje na Koroškem — ob 90-letnici smrti očeta koroških Slovencev“. Sodeluje pevski zbor SPD „Kočna“.

ROŽEK:

Podžupan Arneitz odstopil

Čeprav je bil na programu finančni načrt za leto 1978, je bila glavna točka zadnje občinske seje 22. februarja v Rožeku odstop dolgoletnega podžupana in socialističnega odbornika, ravnatelja osnovne šole Johana Arneitza. Odstopil je iz zdravstvenih razlogov s koncem preteklega leta; njegova stranka je predlagala za njegovega naslednika učitelja Schillerja, ki dela na glavni šoli v Vrbi in je doma na Breznici pri Šentjakobu. V slovo je socialistični odbornik Tschernutter poudaril, da je „Arneitz hotel vedno najboljše, največkrat ga samo niso razumeli“.

Pred obravnavo proračuna sta opozorila odbornika Markowitz (SPÖ) ter slovenski odbornik Kanzian na zamudo in netočnosti pri izdelavi zapisnika občinskih sej.

Župan je pri obravnavi proračuna predvsem poudaril, da se celotna vsota ni zvišala za več kot za 5 odstotkov in da je bilo zelo težko priti kljub temu do izravnane proračuna. Dohodkov ima občina, ki ima okoli 1500 prebivalcev, nekaj nad 5 milijonov šilingov, izdatkov samo tristo tisoč več, kar za občino tega sestava že nekaj pomeni. Tu in tam bi se gotovo dalo še kaj prišparati, predvsem če pomislimo, da so že januarja porabili za odstranjevanje snega okoli 50.000.— šilingov in da bodo za gradnjo novih stranišč pri požarni brambi v Rožeku in Dolinčičah porabili kar 350.000.— šilingov. Turistični prospekt, ki je stal nad 100.000.— šilingov, najbrž tudi ni tista odredilna medicina za pospeševanje turizma, ki v občini le bolj šepa.

Za slovenska občinska odbornika Maksa Kanziana-Kočjana in Jožka Lepuschitza-Mežnarja pa je gotovo bila najvažnejša točka zasedba mesta voditeljice občinskega otroškega vrtca. Čeprav je v tako hvaljenem zakonu o narodnostnih skupnostih uradni jezik

Tudi Hrvati . . .

(Nadaljevanje s 3. strani)

niso tako v ospredju, močno obžaluje, a vidi vzroke v tem, da Hrvati nimajo takšnega gospodarstva, ki bi stalo kot potenten partner v ozadju in ugodno vplivalo na poročanje v časopisih. Tako je ta tiskovna konferenca bila le neke vrste vaja.

Dr. Ivo Müller, predsednik Hrvatskega kulturnega društva v Železnem, se tiskovne konference ni udeležil. Že prej pa je v časopisnih intervjujih dejal, da nima smisla sodelovati v sosvetu, kjer imajo besedo tudi notorični asimilanti. Od le-teh ni pričakovati, da bi, potem ko so vsa leta zagovarjali in propagirali asimilacijo, naenkrat spremenili cilje in mentaliteto.